

Profilaktyka problemowa uzależnień. Zanim pójde donikąd

Rada pedagogiczna

Szkoła podstawowa (4-8)

Szkoła ponadpodstawowa

Szkolenie dotyczy profilaktyki problemowej uzależnień rozumianej jako jedno z kluczowych wyzwań współczesnej edukacji. Uczestnicy poznają różnice pomiędzy potocznie rozumianą profilaktyką uzależnień a koncepcją profilaktyki problemowej. Szkolenie obejmuje charakterystykę uzależnień, przyczyny ich występowania z perspektywy modelu biopsychospołecznego oraz analizę czynników chroniących i czynników ryzyka. Poruszane są zagadnienia rozpoznawania ryzyka uzależnień, diagnozy problemowej w środowisku szkolnym, planowania oddziaływań wychowawczych oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych, zgodnie z obowiązującymi procedurami. Istotnym elementem szkolenia jest również współpraca szkoły z rodzinami uczniów w obszarze profilaktyki problemowej.

KORZYŚCI DLA DYREKTORA

- **Wzmocnienie działań wychowawczych szkoły** — szkoła zyskuje spójne podejście do profilaktyki problemowej uzależnień na wszystkich poziomach kształcenia.
- **Uporządkowanie procedur reagowania** — szkoła zna i stosuje procedury postępowania w sytuacjach związanych z obecnością substancji psychoaktywnych.
- **Wsparcie współpracy z rodzicami** — nauczyciele są przygotowani do prowadzenia rozmów z rodzinami uczniów bez barier komunikacyjnych.

KORZYŚCI DLA SZKOŁY / PLACÓWKI

- **Lepsza diagnoza problemów uczniów** — kadra potrafi rozpoznawać ryzyko uzależnień oraz symptomy zachowań problemowych u uczniów.
- **Spójność programów wychowawczo-profilaktycznych** — rada pedagogiczna potrafi analizować i korygować zapisy programów szkolnych dotyczących profilaktyki uzależnień.
- **Bezpieczne środowisko szkolne** — szkoła skuteczniej zapobiega zachowaniom ryzykownym i problemowym uczniów.

Po szkoleniu uczestnicy:

- rozróżniają profilaktykę potoczną i profilaktykę problemową uzależnień,
- wskazują przyczyny uzależnień z uwzględnieniem modelu biopsychospołecznego,
- charakteryzują rodzaje uzależnień, w tym uzależnienia od substancji i behawioralne,
- rozpoznają czynniki chroniące i czynniki ryzyka uzależnień,
- identyfikują symptomy ryzyka uzależnienia i objawy uzależnień u uczniów,
- diagnozują problemy związane z uzależnieniami w społeczności szkolnej,
- planują oddziaływania wychowawcze w zakresie profilaktyki problemowej,
- stosują procedury reagowania oraz wiedzą, gdzie kierować uczniów i rodziców po pomoc.

1. Profilaktyka problemowa i charakterystyka uzależnień

1. Różnice między potocznie rozumianą profilaktyką uzależnień a koncepcją profilaktyki problemowej.
2. Charakterystyka uzależnień z wykorzystaniem kryteriów diagnostycznych.
3. Różnice pomiędzy używaniem ryzykownym, problemowym i uzależnieniem.
4. Różnice pomiędzy uzależnieniami od substancji i uzależnieniami behawioralnymi.
5. Rodzaje uzależnień – od substancji i behawioralnych.
6. Różnicowanie pomiędzy zaburzeniami wchodzącymi do kategorii uzależnień i innymi zaburzeniami.
7. Substancje psychoaktywne, ich podział i charakterystyka.
8. Sygnały wskazujące na to, że dziecko ma problem z uzależnieniem.

2. Czynniki ryzyka i planowanie działań profilaktycznych

1. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka uzależnień od substancji i behawioralnych, z naciskiem na e-uzależnienia.
2. Generyczne i specyficzne czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka.
3. Planowanie i organizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej pod kątem tematyki uzależnień w zespołach nauczycielskich oraz w radzie pedagogicznej.
4. Dostosowanie rodzaju organizowanych zajęć do danej grupy wiekowej uczniów.
5. Prowadzenie zajęć w edukacji wczesnoszkolnej oraz w klasach 4–6 szkoły podstawowej.
6. Ćwiczenia metodyczne.
7. Prowadzenie zajęć w zakresie profilaktyki problemowej uzależnień na każdym poziomie kształcenia.
8. Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach prowadzonych przez trenera.

3. Procedury reagowania i współpraca z rodziną

1. Przegląd procedur reagowania w przypadku pojawienia się w szkole substancji psychoaktywnych lub przypominających substancje psychoaktywne.
2. Reagowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem substancji psychoaktywnych.
3. Opracowanie procedur reagowania w szkole.
4. Analiza szkolnych programów wychowawczych i programów wychowawczo-profilaktycznych pod kątem profilaktyki problemowej uzależnień.
5. Nauka korygowania błędów i nieścisłości w dokumentacji szkolnej.
6. Bariery psychologiczne w relacjach nauczyciel–rodzic.
7. Wypracowanie spójnych sposobów reagowania nauczycieli i rodziców w zakresie eliminowania ryzyka uzależnień.
8. Poszukiwanie pomocy oraz kierowanie uczniów i rodzin do specjalistów.